

اهمیت کار و تلاش

اسلام با تأکید بر تضمین روزی بندگان از سوی خدای متعالی، سعی و تلاش را توصیه کرده و در قرآن می فرماید: **﴿وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾** (سوره نجم، آیه ۳۹)؛ انسان جز محصول کوشش خویش مالک چیزی نیست.

در بسیاری از روایات از کار و تلاش برای روزی حلال به عبادت برتر تعبیر شده است؛ امیرمؤمنان (س) آن را از سحرخیزی در راه خدا کمتر ندانسته و امام رضا (ع) نیز اجرش را بیش از جهاد در راه خدا دانسته و در حدیثی قدسی نه دهم عبادت معرفی شده است. روایاتی نیز کم همتی را مانع پیشرفت و تنبلی را مایه حقارت و سربرار دیگران بودن را ناشایست می شمارند، چنان که در روایاتی دیگر از تلاش توانفرسا و کار مداوم شبانه روزی که باعث نادیده گرفتن حق اعضای بدن شود باز می دارد و آن را حرام می داند [هر چند مال به دست آمده از آن حرام نیست].

رسول خدا (ص) می فرماید: اگر مرد بر دوش خود هیزم کشد و نیازش را با آن تأمین کند و بیش از نیاز خود را صدقه دهد بهتر از این است که از دیگری درخواست کند، زیرا دست دهنده بهتر از دست گیرنده است.

رسول خدا (ص) می فرماید: کسی که بر اثر خستگی از کار و تلاش به خواب رود آمرزیده شود و می فرماید: کسی که برای کسب روزی خود و خانواده اش مسافرت کند روز قیامت در سایه عرش خداست.

امیرمؤمنان (س) می فرماید: اگر جویای رستگاری هستی جدیت و تلاش را پیشه خود سازید.

کارگری سیره انبیا

خدا در قرآن درباره حضرت داود (س) می فرماید: و به او فنّ زره سازی را که به سود شماست آموختیم، تا شمار را در جنگ هایتان از آسیب های سخت سلاح ها حفظ کند، پس آیا شما سپاسگزار نعمت های ما خواهید بود.

پیامبر (ص) فرمود: هیچ کس غذایی بهتر از غذای فراهم آمده از کار خویش نخورد و داود پیامبر (س) از دسترنج خود می خورد. امیرمؤمنان (س) می فرماید: خدای عزّ و جلّ به داود (س) وحی فرمود که تو بنده خوبی هستی به شرط آنکه از بیت المال ارتزاق نکنی و با دستان خویش کار کنی. داود (س) چهل روز گریست؛ آن گاه خدا به آهن وحی فرمود که برای بنده ام داود نرم شو. آهن به فرمان خدا برای او نرم شد و داود (س) هر روز زرهی می ساخت و آن را به هزار درهم می فروخت و از بیت المال بی نیاز شد.

شخصی به امام صادق (ع) عرض کرد: من نمی توانم با دستم کار کنم و راه تجارت را نیز به خوبی نمی دانم و اکنون محروم و محتاج هستم آن حضرت فرمود: کارگری کن و بر سر خود بار ببر تا از مردم بی نیاز شوی. رسول خدا (ص) هم سنگی را بر شانه خود حمل کرد و در یکی از دیوارهای باغ خود به کار برد که آن سنگ هنوز در آنجا هست!

امام صادق (ع) فرمود: امیر مؤمنان (ع) هیزم جمع می کرد و آب از چاه می کشید و شخم می زد و از دسترنج خود هزار برده آزاد کرد و به جارو کردن خانه می پرداخت و فاطمه (س) نیز با دستانش گندم را آرد و آن را خمیر می کرد و نان می پخت.

برگرفته از مفاتیح الحیاة اثر آیه الہ جوادی آملی

معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده فناوری های نوین پزشکی